J|Ihvaný Müslimin'in Mýsýr'

Ida temel bir davasý vardýr Ýhvaný Müslimin toplumu deðiþtirmek ister, ama, silâh zoru ile deðil. Toplumu islâm toplumuna dönüþtürmek isterler, ama, konuþarak, yollar önererek.''

"ihvaný Müslimin'in 13 yýllýk bir Mekke süresinden bahsedildiðini duydum. Duyduðuma göre, Ýhvan bu 13 yýl içinde Mýsýr toplumunun %75'inin Müslümanlýðý yeniden kucaklamasýný saðlayacakmýþ. Bu onüç yýl yetmezse bir onüç yýl daha beklenecekmiþ. Böyle bir programýn aslý var mý?"

"Bu noktalarý bilmiyorum, ama, biliyorum ki, fikirlerini barýþçýl programlarla yayacaklar. Mýsýr'dabüyük bir çoðunluða sahipler. Üç gün kadar önce bir toplantý vardý, baro toplantýsý,islâm'da insan haklarý konulu. Hamid Abdülnasr, Mürþid el'amm konuþtu; onbin kiþi dinlemeye geldi. Bu çok büyük bir sayýdýr. Ýhvan barýþçý bir harekettir. Seyyid Kutub'u sevenler bir diðer ileri gruptur. Onlar bu toplumu Zorla deðiþtireceklerini söylerler. Bir müddet bekleyeceklerini, sonra silâha sarýlacaklarýný söylerler. Akýllarýndaki süre ne kadardýr bilmiyorum, ama, bu süreden sonra silâhlý eylem yapacaklarýný söylüyorlar?"

"Belki bu 13 yýl, Kutbilerin onüç yýllýk bekleme süresidir?"

"Belki. Ama.bunlar gizli meselelerdir, nasýl bilebiliriz ki?"

"Elbette."

"Ancak, onlar, bütün kafirleri þimdi ortadan kaldýrmalýyýz diyorlar. Ýçteki ve dýþtaki bütün kafirleri ortadan kaldýrmalýyýz. Bunu yaparken ölürsek iyi. Biz ölümü istiyoruz, ölüm iyidir."

"Þehadet?"

Þehadet. Bundan böyle tüm kafir kurumlarý yoketmelýyiz diyorlar. Cihad budur."

"O zaman bu onüç yýl meselesi esas itibariyle doðru."

"Evet."

"Ahmet bey, Safinaz Kazým'la konuþurken, kendisini komünistlikle suçladýklarýný ve bu iddia ile hapsettiklerini anlattý. Mýsýr'daki komünistlerin gücü nedir?"

Feodalizm yok, proletarya yok, nasýl güçlü olacaklar? Þu anda Mýsýr'da 35 bin kanun var. Bazýlarý 1517 Sultan Selim'den kalma. Cumhurbaþkanýnýnofisinden havaalanýna kadar uzanýr. Bu kadar çok sayý hakimlerin herþeyi bilmemeleri demektir. Böyle olunca, birbirlerine ters düþen iki karar çýkabilir. Örneðin, yakýnda bir dava vardý. Ýki ayrý kanun, birisi diyor ki, bir demeðin toprak sahibi olabilmesi için tescil edilmesi gerekli. Ötekisi ise, tescil edilmesi için toprak sahibi olmasý gerekli."

"Peki, Mýsýr'da Ýhvan ýn gücü nedir?"

"Siyasetteki, gündemdeki, sokaktaki güçlü,sözü geçen insanlarýn hepsi Ýhvaný Müslimindir. Çok, çok güçlüdür hareket."

"Ama siyasi parti yok."

"Hayýr, yasak. Ama çok büyük ve iyi organizedir."

"Müslüman kardeþler bugünkü oy potansiyellerini hangi parti için kullanýyorlar? Ya da, kullanýyorlar mý?"

"Vefd için, son seçimlerde 48 sandalye kazandý parti. Toplam sandalye sayýsý 400."

"Çok küçük bir oran deðil mi?"

"Çoðunluk deðil."

"Seçimlere, katýlma oraný nedir?"

"Resmi istatistiklere göre sekiz milyon seçmen var. Son seçimlerde hükümet onüç milyon kiþinin oy verdiðini söyledi. Nereden çýkar bu beþ milyon fark?"

"Acýk sayým sistemi yok mudur?"

"Vardýr."

"Peki, nasýl beþ milyon seçmen icat edebilirler ki?"

"Bir koca yalan! Gerçek rakkam söylediklerinin %000.1'den fazla deðildir.

"Bu nasýl olabilir ki!"

"Burada insanlarýn umurunda deðildir."

"Bu rakkam muhtemelen hükümetteKilerin akrabalanndan filan oluþuyordur!"

"Her halde. Bir de iþçilere beþ lira, on lira, onsekiz lira veriyorlar, gidip oy versinler diye. Katiyen bu rakkamdan fazla deðildir oy verenler. Çünkü burada insanlar aldýrmazlar. Dahasý, seçim sisteminde bir listeye oy verilir. Bu yeni sistemde, hiç bir muhalefet partisinin parlamentoya girmemesi için tedbir alýnmýþtýr."

"Yolsuzluk boyutlarý nedir? Ya «a, yolsuzluk acaba muhalefeti dýþarda tutmak eðilimlerini arttýrýr mý?"

"Hükümetin her dairesinde yolsuzluk var, herkesin gözü önünde. Hiçbir sorumludan, onunla bir tür anlaþma, pazarlýk yapmadan onay alamazsýnýz. Hüsnü Mübarek önlemeye çalýþtý ama olmadý, sistem önlenmesine engel oluyor. Yolsuzluk, sistemin bir parçasý. Yine de ben umutluyum. Çok yakýn bir gelecekte, Mýsýr Ýslâm ve Arap dünyasýndaki lider yerini tekrar alacaktýr."

"Ahmet Bey, Al-Zahraa çok baþarýlý ve büyük bir iþ. Aileden mi zenginsiniz? Sermaye nasýl geldi? Tek adam iþi mi?"

"Evet. Hapishaneden çýktýðým zaman bir tek liram yoktu."

"Herhalde. Yedi yýl dile kolay."

"Ama, Allah'ýn izin verdiði olur. Biz bu toplumun zihniyetini kitaplarla, televizyon programlarý ile deðiþtirmeye çalýþýyoruz."

Peki, sizin televizyon filmlerinizi Mýsýrtelevizyonu satýn alýyor mu?"

"Hayýr. Ýhraç ediyoruz. Örneðin, Cemalettin Afgani serisine Mýsýr'ýn en iyi yazarlarý, bugüne kadar yapýlan en iyi Arap dizisi dediler. Ama, televizyon müdürü haným. bana. 'biz insanlarý uyutmaya çalýþýyoruz, siz uyandýrmaya; dizinizi nasýl alabiliriz ki?' dedi."

"Çok dürüst bir cevap vermiþ doðrusu."

"Aynen böyle söyledi: 'biz insanlarý uyutmak istiyoruz.' Ben filmlerimde insanlara etraflarýnda gördükleri kötülükleri nasýl defedebileceklerini anlatmaya çalýþýyorum.Namaz kýlmayan bir yazar bana dizinin son bölümünü gördükten sonra camiye gittiðini söyledi. Ayný þahýs, ertesi gün Enformasyon Bakanlýðý'na gidip, neden insanlarýn bu kadar güzel bir diziyi görmelerini engellediklerini sormuþ. Sonra komiteler toplandý vs., ve göstermemeleri gerektiðine karar verdiler.

"Öte yandan, Mýsýr lâik deðil, 'Ýslâm' devleti, öyle deðil mi?"

"Öyle Anayasa'ya göre öyle."

"O zaman bu laisizm bile deðil?"

"Hayýr, zulüm. Hükümetimiz bu konular üstünde hiç düþünmüyor. Amerika'dan emir alýyorlar, ona göre ýþ yapýyorlar. Plan yok. ilen görüþ yok.

Münif Fevzi, hiç de ayný fikirde deðildi

Münif Fevzi

Münif Fevzi, 52 yaþýnda otuz yýllýkgazeteci. Hýristiyan Ortodoks yanýý. Kýptî. "Sosyal dergi" diye tanýmlanan Sabah-ül Hayr (Günaydýn) adlý derginin yazarlarýndan. Mýsýr'ýn Mýsýrtoplumunun sosyal sorunlarý ile ilgilendiði söylenen Sabah-ül Hayr'ýn bir de kardeþ dergisi var. "Ro7«l Yusuf". Mýsýrlýsosyalistler entellektüel olduðu iddia edilen bu dergilerin etrafýnda kümelenmiþler, "iddia edilen'' diyorum, çünkü, dergilen incelemiþ deðilim. Rozel Yusuf'un bir ilginç tarafý eski ve çok ünlü bir kadýn sinema yýldýzý tarafýndan kurulmuþ olmasý. Bugün yayýnevinin iþgal ettiði bina da bu hanýma aitmiþ.Cemal Abdül Nasýr, bireylerin gazete ve dergi çýkarmalarýný yasakladýktan sonra, dergi hükümete devrolmuþ. Bir ikinci ilginç tarafý,Rozel Yusuf'un 50, Sabah-ül Hayr'ýn 30 yýldýr (1956'da kurulmuþ) çýkýyor olmalarý.

"Sabah-ül Hayr, Mýsýrtoplumundaki deðiþikliklerle ilgilenir." diye açýklýyor Münif Fevzi, "sosyal deðiþimler, ekonomik deðiþimler, insanlarýn yaþama biçimindeki de ðiþiklikler."

Tiraj sorduðumda da aldýðým cevap þaþýrtýcý.

"Sabah-ül Hayr altmýþ bin satar. Rozel Yusuf elli bin civarýnda. Bu ýký dergide de. illüstrasyon önemlidir. Fotoðraf kullanmaktansa, el çizimine itibar ederiz. Ve okuyucularýmýz bu ülkenin entelektüellerinden oluþur. Sanata önem veren, anlayan insanlardan. Her ýký derginin de hükümet yanlýsý olduðunu söyleyebilirim '

• Ancak.her ikisi de hükümete ait olduðuna göre, aksini düþünmek pek mümkün deðil, öyle deðil mi?"

"Ama bazen de hükümete karþý yazýlar çýkabilir Kanunlar çerçevesinde eleþtiri yapýlabilir Örneðm. baþkaný, ahlâkýsosyal vb açýlardan yasalar doðrultusunda eleþtirebilir. Bu tur eleþtiriler okuyucular nezdmde itibar görür.'

"Münif Bey, bu dergilerin hiç kapatýldýðý olur mu?"

'Hayýr Her pazartesi Rozel Yusuf ve her perþemoe Sabah-ül Hayr çýkar, ve her ýkýsýde Mýsýr'ýnsiyasý hayatýnda önemli bir rol oynariar. Çok etkilidirler. Mýsýr yayýncýlýðýnda bir ekol teþkil ederler. Öyle ki. bugün üniversitelerde bu ýký dergi ve okuyucularý hakkýnda araþtýrmalar yapýlmaktadýr Buradan yetýsenler baþka yayýnlarýn baþýna geçerler, o anlamda da bir okuldur burasý Örneðin. Ahmet Bahattin,, el-Ahram m baþyazarý bir zamanlar Sabah-ül Hayr ýn baþ yazarýydý Ahmet Behçet de buradan yetiþmiþtir.'

Türkiyeli kafam.hükümetin sahip olduðu bir derginin eleþtirel tavrý olabileceðini almadýðýndan olacak, ben yine aynýsoruyu soruyorum.

"Münif Bey, dergilerin hükümet yanlýsý olduðunu söylediniz, bu ayný zamanda, dergilerin þu andaki rejimi desteklediklerini anlamýna da geliyor mu?"

"Hükümete karþý olduklarýný söylemek istemiyorum. Þöyle söylüyeyim: Hükümete karþý deðiller ama hükümetten yana da deðiller. Olaylarý deðerlendirirler."

"Tarafsýz mý demek istiyorsunuz?"

"Evet. Çok açýk bir biçimde olaylarý deðerlendirirler. Herþeyi ahlâký açýdan eleþtirirler. Örneðin. Sabah-ül Hayr Mýsýr toplumunu ahlâký açýdan eleþtirir. Rozel Yusuf Mýsýr siyasý hayatýný ahlâký açýdan eleþtirir ve bu otoritelerin hoþuna gider."

"Okuyucularýnýzýn esas itibariyle hýristiyanlardan oluþtuðunu söyleyebilir misiniz?"

Hayýr, hayýr.. Herturlu okuyucumuz var. Býlmemz gereken çok önemli bir þey var. Burada muslumanlarla hýnstýyanlararasýnda, kesinlikle, hiçbir þekilde bir ayýrým yoktur. Bunu bilmelisiniz.bu çok önemli bir noktadýr. Çünkü, ben burada hýrýstýyan olduðumu hissetmem Örneðin baþyazarýmýzLuis Grace hýnstýyandýr Müslümanlar ve hýnstýyanlar birlikte çalýþýrýzbýrbýrýrTvze yardýmcý oluruz.Bence, muslumanlarla hýnstýyanlar arasýnda çýkan kavgalar seviyesiz msanlann Ýsýdýr Bu msamar. Mýsýr'ýn ýkýunstýrdan oluþtuðunu anlayamazlar Müslümanlar ve hýnstýyanlar. Mýsýr toplumununýkýunsuru bunlardýr Buýkýunsuru birbirlerinden ay ramazsmz Ben hayatýmm hiçbir donemmde oýr baþkasýndan daha farký, daha ikinci sýnýf olduðumu hissetmedim Orneðm ben televizyonda sunuculuk yaDar.m k.ar m raayoda çalýþa ikýmýzm de -smkýellidir, hýnstýyan olduðumuz bellidir. Müslümanlarla hýnstýyanlar arasýnda asla bir fark yoktur

"Sorumu sormadan cevaplamýþ oldunuz, saðolun. Ancak, ben bu konunun üzerinde biraz daha durmak istiyorum. Çünkü, Ýhvan dan görüþtüklerim, Mýsýr'ý þeriatýn hakim olduðu bir ülke haline getirmek çabasý içinde olduklarýný söylüyorlar. Dahasý, bir hayli de güçlü olduklarýný anlatýyorlar. Bu, eðer böyleyse. Mýsýrlý hýristiyanlar için bir tehdit deðil midir? Ve. ikinci bir soru, bu geliþmeler sizi daha þimdiden rahatsýz etmiyor olabilir mi?"

Bence Ýhvan m b r;ak;m 'a alýyetler var Bir gazeteler' var konuþuyorlar Anlatýyorlar Adnm Dâva' olduðunu sand'ð bir yay n organla' va

"Dâva yý Enver Sedat kapatmamýþ ~ýýydý?"

"Müslümanlýða meyleder mi?"

"Hayýr. Etse ben söylerdim, çunku ben hýnstýyaným. Hiç de öyle býrþey hissetmiyorum "

"O zaman þöyle bir yorum yapabilir miyim: Ýhvan'ýn bir takým faaliyetleri var, bu faaliyetleri doðrultusunda yeri ve zamaný geldiðinde bugünkü anayasa yerine Þeriat'ý koymaya çalýþacaklar?"

"Hiç tahmin etmiyorum

"Böyle bir niyetleri olduðunu mu tahmin etmiyorsunuz?"

Öyle bir niyetlen olsa bile gerçekleþtirebileceklerini tahmin etmiyorum Çunku sýracan insanlar. 40 milyon sýradan insanlar, müslumanlar da dahil olmak üzere. Mýsýrlýlar bu tur baskýdan hoþlanmazlar. Önemli olan budur Omeðýn. kulaðýnýza komünistle'^ reýým: aeðýþtýrmek için çaoaiad'kýar çalýnmýþ olabnr ama yaoamazlar Umýd edebnýrler ama yapamazlar Çunku 40 milyon insan þuadan insanlar •stemezýer Sertlik istemezler, baský altýnda yaþamak istemezle' Bu þimdiki reýýmý onlarý rahat b rakan ej:m desteklemeienmn neden, budur Bask. yok Ýhvan yok aþýn saðcýlar aþýrcular yok Mýsýrlýlar 'iýmlý bir yaS' iklimde yaþ.yo'lar

"Bu. Mýsýr'ýn asla bir Ýran olmayacaðý anlamýna gelir mi?"

E betle Iran ya da_i.c"a" msanýar Ou Konularda co* ou >ari: ve biliyorlar ki Lübnan -nar voldu ve d nýbask la-rjan ao^ay mahvoldu Bunu s>radan insanlarda biliyorlar Afganistan aa nc-olduðunu da býiýyoriar

"Afganistan örneðini niye veriyorsunuz?"

Çunku oradaki Komünist baskýsýndan bahsediyorum insanlara bask: ýstemedýð.n söylüyorum Rus baskýsý.'

"Sokaktaki insanlarýn, Nasýr dan hiçbir þikayetleri olmadýðýný düþünebilir miyim? Yani ,Nasýr'ýnbaþlattýðý reform hareketinden, Ýhvan a aldýðý karþý tavýrdan memnun olduklarýný düþünebilir miyim?"

"Hayýr, düþünemezsiniz. Nasýr'ý sonradan deðerlendirdiðimizde, onun döneminde olmamasý gereken birþeylerýn olduðunu gördük. Ben kiþisel olarak Nasýr döneminde pek çok þeyi kaybettiðimiz kanýsýndayým."

"Açar mýsýnýz?"

"1967 kaybý. Bu büyük bir kayýptý.Herþey battý.Sonradan duyduklarýmýz, gördüklerimiz bize nelerin olup bittiðini anlattý, yani, Nasýr rejiminde nelerin olup bittiðini. Þunu söyleyebilirim, bu adam, Mübarek, eskiden olduðunu söylediði gibi deðil. Nasýr da deðil. Sedat da. Þimdi, özgürlük içinde yaþýyoruz. Size de söylüyorum, iki hafta kadar önce yazdým da."

"Sedat'ýn zamanýna kýyasla mý daha özgürsünüz?"

"Tabii! Örneðin, Nasýr zamanýnda, bir iki yazým için Rozel Yusuf'tan uzaklaþtýrýldým. Tam ondört ay, beþ parasýz. Ceza olarak."

"Hükümetin böyle bir gücü var mý?"

"Var! Var!"

"Nasýl?"

"Tek bir telefonla. Bir telefon,'Bu adamý atýn!'Sonra tekrar bir telefonla iþe alýndým."

"Derginin 'hayýr' diye direneceði bir durum düþünülemez mi?"

"Hayýr, dergi 'hayýr' diyemez. Nasýr ýn otoriteleri çok güçlüydüler, insaný (eliyle boynunu keser gibi bir iþaret) yaparlar."

"Ortadan kaldýrýrlar?"

"Evet. O tür bir diktatörlüktü. Ama bugün artýk diktatörlük yok."

"Umarým, sürer."

"Öyle yapmaya, sürdürmeye çalýþýyoruz. Nasýr'ýn bize 1967 yenilgisinden baþka býraktýðý hiçbir þey yoktur. Evet, Assuan barajýný yaptý, ingilizleri attý. bunlar iyi. Ama. 1967 kaybý herþeyi sildi. 1967 olayý. Nasýr rejiminin ozetý. muhtevasý ve somut sonucudur. Bu benim düþüncem Tabu, baþkalarý ile de konuþacaksýnýz. Nasýr Allah'týr diyenler de çýkacaktýr."

"Ben henüz öyle diyene rastlamadým, belki bir tek Heykel, o da kitabýnda."

"Evet. Heykel'le konuþursanýz.sýze Nasýr rejiminin kusursuz olduðunu. Mýsýr'a uygun tek rejim olduðunu söyleyecektir. Savunacaktýr. Ama gerçek o deðildir. Gerçek. 1967 kaybýdýr."

"Kral Faruk zamaný ile bir kýyaslama yapar mýsýnýz?"

"Kral Faruk baþka býrþeydý. Faruk kadýn avcýsýydý. yüzkýzartýcý þeyler yapardý, filan. Budalaca zevklerin peþindeydi. Kral Faruk buydu. Üstelik, ingilizler ve Fransýzlar tarafýndan yönetilirdi. Sarayý Mýsýr sarayý deðildi. Londra'dan. Paris'ten, New York'tan idare edilirdi. Nasýr la elbet kýyaslanmaz.''

Nasýr'a biraz haksýzlýk etmiyor musunuz, diyerek. Münif Fevzi, Mýsýr'ýn Arap dünyasýndaki yerine getiriyor sözü.

"Mýsýr'ýn Arap dünyasýna karþý sorumluluðu vardýr. Liderlik sorumluluðu vardýr. Her ne kadar Arap liderleri bunu inkâr ediyorlarsa da. kabul etmek istemiyorlarsa da bu böyledir. Mýsýr, nüfusu, geçmiþi, imkânlarýyla büyük bir ülke olarak doðal olarak liderdir. Mýsýr olmadan Arap dünyasýnýn politikalarý hiçtir "

"Ancak Kamp David'i imzalamak suretiyle, Mýsýr'ý Arap dünyasýnýn dýþýna ittiðinizi düþünmüyor musunuz?"

Þimdilik Zamanla on.ar da Dizim auþuncemýze gelecekler Ürdün yoýa genyor Suriye yo•a ge. yor 5-10 yýl içinde herþey yerii yer,ne oturacak Herþey büyük senar.st Amenka taratmdan ayarlandý "

"Filistinlilerin sýrtýndan."

Filistinliler de yola geýecek-

"Ama onlar ödeyecekler. Deðil mi?"

B.r oa* ma apacak.an anlaþma onlarýn haysiyetlerine dokunmayacak."

"Aman efendim, otonomi planý denilen þeyi kabul etmek, sonsuza dek Ýsrail otoritesi altýnda kalmak haysiyet kýrýcý deðil midir? Nasýl bahsedebilirsiniz ki 'Filistin haysiyeti'nden?"

"Bence Filistinliler sorunlarýný öncelikle Kral Hüseyin ile çözecekler. Sonra, yola devam edecekler."

"Niye Kral Hüseyin?"

"Çünkü. Ürdün ve Hüseyin Filistinliler için çok önemli."

"Ancak, Hüseyin'in son haline baktýðýmýzda, yani, Filistinlileri arkadan nasýl býçakladýðýna baktýðýmýzda, onunla anlaþsalar da anlaþmasalar da, kaybedenlerin yine Filistinliler olduðunu görmüyor muyuz?"

"Evet. belki. Ne olacaðýný bilemiyorum. Ama öyle sanýyorum ki. Abu Ammar buraya birçok kereler geldi. Kral Hüseyin'le olan sorunun çözümlenmesi üçm yardým istedi."

"Barýþtýklarýný düþünelim. Sonra ne olur?"

"Bundan sonra ne olacaðý Arafat'ýn kafasýnda. Neyapacaðýný kimse bilmez. Ama ben_ yorsunuz? Oyle mi?"

"Evet.

"Mýsýr'ýn yapabileceði birþey yok mu?"

"Abu Ammar Mýsýr'a, Mubarek'e danýþmaya geldi. Mübarek ile Hüseyin yardýmcý olmaya çalýþýyorlar."

"Münif bey, son bir soru. Mýsýr hükümetinin ordunun sözünden çýkmadýðý, parlamentonun kukla bir parlamento olduðu doðru mu?"

"Hayýr. Kesinlikle, hayýr."

"Geçen seçimlerde 8 milyon kayýtlý seçmene karþýlýk, 13 milyon oy çýktýðý doðru mu?"

"Son seçimler sapýna kadar dürüsttü."

Sondan bir sonraki soru: Nasýl oluyor da bu kadar çeþitli cevaplar alýyorum? Niçin konuþtuðum herkes baþka birþey söylüyor gibi? Siz bana burada sapýna kadar dürüst seçimlerden bahsediyorsunuz. Ýsim vermeyeceðim bir baþkasý, 5 milyon açýktan bahsediyor?"

"Sýzý temin ederim ký son seçimler makuýdü. Hilesizdi. Çok iyi seçimlerdi."

Kendimi. Ahmet Raif'e yakýn bulduðumu söylememe gerek yok' izleyen görüþme. Keriman Hamza hanýmla olacaktý, ancak, çekirdekten yetiþme bir dava adamý olan eþi Kemal Abdülrazýk, her ikisi adýna konuþtu Bu çok nazik çok misafirperver çiftin uyumlu birlikteliði gerçekten olaðanüstü.

Ancak, önce Zeynep el-Gazali'yý dinleyelim. Ben. kendisini Türkiye'deki imajý gibi bulmadým

Yarýn:
Zeynep El-Gazali

Ahmet Raif ve Münif Fevzi:
"Bir müslüman ve bir kipti"

"Feodalizm yok, proletarya yok, nasýl güçlü olacaklar? Þu anda Mýsýr'da 35 bin kanun var. Bazýlarý 1517, Sultan Selim'den kalma. Cumhurbaþkanýnýn ofisinden havaalanýna kadar uzanýr. Bu kadar çok sayý hakimlerin herþeyi bilmemeleri demektir. Böyle olunca, birbirlerine ters düþen iki karar çýkabilir. Örneðin, yakýnda bir dava vardý. Ýki ayrý kanun, birisi diyor ki, "bir derneðin toprak sahibi olabilmesi için tescil edilmesi gerekli". Ötekisi de, "tescil edilmesi için toprak sahibi olmasý gerekli."

Münif Fevzi 52 yaþýnda, otuz yýllýk gazeteci. Hýristiyan, Ortodoks; yani, Kýptî."Sosyal dergi" diye tanýmlanan Sabah-ül Hayr (Günaydýn) adlý derginin yazarlarýndan. Mýsýr'ýn, Mýsýr toplumunun sosyal sorunlarý ile ilgilendiði söylenen Sabah-ül Hayr'ýn bir de kardeþ dergisi var, "Rozel Yusuf". Mýsýrlý sosyalistler entellektüel olduðu iddia edilen bu dergilerin etrafýnda kümelenmiþler. "Ýddia edilen" diyorum, çünkü, dergileri incelemiþ deðilim. Rozel Yusuf'un bir ilginç tarafý, eski ve çok ünlü bir kadýn sinema yýldýzý tarafýndan kurulmuþ olmasý. Bugün yayýnevinin iþgal ettiði bina da bu hanýma aitmiþ. Cemal Abdül Nasýr, bireylerin gazete ve dergi çýkarmalarýný yasakladýktan sonra, dergi hükümete devrolmuþ. Bir ikinci ilginç tarafý, Rozel Yusuf'un 50, Sabah-ül Hayr'ýn 30 yýldýr (1956'da kurulmuþ) çýkýyor olmalarý.

odak

Yedi Ýklim

Bugün size yepyeni bir dergiden, Yedi Ýklim dergisinden sözetmek istiyorum. Ýstanbul'da yayýmlanmaya baþlayan Yedi Ýklim de, Diriliþ ten, Edebiyat tan, Mavera'dan ve Yöneiiþler'den tanýdýðýnýzhairler, yazarlar, araþtýrmacýlar var. Ama nedensedergi bana bu saydýklarýmý deðil de bir zamanlarýn Hareket dergisini hatýrlattý. Hani kapaðýnda Mustafa Kutlu'nun desenleri olan, merhum Nurettin Topçu'nun baþyazýlarýný yazdýðý; muhterem hocamýz Hüseyin Hatemî'nin bir dizi yazýyla Avcýoðlu'lara, Berkes'lere, Nesin'lere islâmiyet'le sosyalizm arasýndaki farký bir öðretmen sabrýyla uzun uzun anlattýðý Hareket dergisini... Bunda, belki Yedi Ýkliminkapak ve sayfa düzeninin de payý var.

Yedi Ýklim'in bu ilk sayýsýnda, Arif Ay'ýn Mehmet Ocaktan'ýn Necat Çavuþ'un, Hüseyin Atlansoy'un, Þakir Kurtulmuþ'un, Mustafa Özçelik'in, Ali Göçer'in, þiirleri; Osman Bayraktar'ýn, Alim Kahraman'ýn, Selahattin Ýpek'in, denemeleri; Ahmet Yücel'le yapýlmýþ bir konuþma, Ahmet Kofun Malezya'da düzenlenen "Modern Bilimde Kriz" konferansýyla ilgili notlarý, kitap tanýtýmlarý; Ali Haydar Aksal'ýn bir hikâyesi; Kamil Doruk'un günlük/hikâyesi ve... evet ve ilhan Kutluer'in 'Vezirle Kýrk Gece Baðdat' baþlýklý bir 'metni' var. (artýk hangi türe sokacaðýmýzý bilemediðimiz yazýlara metin diyoruz ya, iþte o anlamda katmerli bir metin.) Doðrusu, dergide benim en fazla severek okuduðum yazý Ýlhan Kutluer'in bumetni oldu ama araya serpiþtirilen ("felsefî nosyon", "bir dönemin tanýðý olmak" "geçim sýkýntýsýyla bi) dolaysýz modern öðelere de takýlmadan edemedim. Hani bol baharatlý bir þark yemeði yerken meyvalý gazoz içmek gibi bir kekreliik veriyor bu öðeler. Ama þu benzetmeye takýlýp da sakýn yanlýþ düþünmeyin, belki bu üslûpta benim yabancýsý olduðum, bilmediðim ve o yüzden de tadýný tam alamadýðým bir kuyumculuk becerisi gizlidir. Eðer böyleyse, herhalde Enis Batur vakit geçirmeden bu meseleyi "kuþatýr".

Ahmet Kofun "Modern Bilim Yargýlanýyor" baþlýklý konferans izlenimlerini de merakla ve yararlanarak okudum. Konferansa sunulan tebliðlerin baþlýklarý bile insaný heyecanlandýrmaya yetiyor. Keþke bir kurul oluþturulup bu tebliðler Türkçe'ye kazandýrýlsa... Böylece, 'irtica yaygarasýndan önce bizde de enine-boyuna tartýþýlmaya baþlanan "modern bilim"in dayanaklarý daha açýk-seçik görülebilecektir sanýyorum.

Derginin sayfalarýný ve kapaðýný Hasan Aycýn'ýn desenleri süslüyor,

Ýbrahim Usul, Nurettin Özlük ve ismail Alkan'ýn da katkýlarýyla hazýrlanan bu güzel dergiye abone olmak isterseniz, Piyerloti Caddesi 47/12 Çemberlitaþ-Ýstanbul adresine yazmanýz gerekiyor.